

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a Mgr. et Ing. et Bc. Radovana Havelce v právní věci stěžovatelů a) **V. k. z., v. o. s., b) K. P., s.**, obou zastoupených Mgr. Karlem Půšem, advokátem se sídlem ve Sloupnu, Komenského 13, za účasti **Ministerstva dopravy**, se sídlem v Praze 1, nábř. Ludvíka Svobody 12, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 8. 12. 2005, č. j. 11 Ca 236/2005 – 40,

t a k t o :

- I. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 8. 12. 2005, č. j. 11 Ca 236/2005 – 40, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Kasační stížnost stěžovatele b) **se zamítá**.
- III. Stěžovatel b) **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze usnesením ze dne 8. 12. 2005, č. j. 11 Ca 236/2005 – 40 odmítl žalobu stěžovatelů, kterou se domáhali zrušení rozhodnutí Ministerstva dopravy (dále jen „ministerstvo“) ze dne 15. 10. 2004, č. j. 72/2004-150-STK-3/3 a ze dne 17. 8. 2005, č. j. 72/2004-150-STK 3/9 a rozhodnutí Krajského úřadu Královehradeckého kraje (dále jen „krajský úřad“) ze dne 21. 3. 2005, č. j. 29105/DS/04/VV/1. Prvním z napadených rozhodnutí ministerstva bylo zrušeno rozhodnutí Okresního úřadu v Hradci Králové a věc byla vrácena k dalšímu řízení, zatímco druhým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a) a potvrzeno rozhodnutí krajského úřadu, kterým byla zamítnuta žádost stěžovatele a) o udělení oprávnění k provozování stanice technické kontroly (dále jen „STK“) pro osobní automobily v obci S. Městský soud v odůvodnění svého usnesení uvedl, že prohlášením konkurzu na majetek stěžovatele a) přešla aktivní legitimace k podání žaloby na ustanoveného

správce konkursní podstaty, neboť tomu zákon ukládá právo a povinnosti činit za úpadce právní úkony potřebné k provozování podniku. Mezi takové úkony patří i správní řízení ve věci žádosti o udělení oprávnění k provádění technických prohlídek a měření emisí silničních vozidel. Podle městského soudu není tento právní názor v rozporu s právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v rozsudku sp. zn. 5 A 48/2001, neboť tu nejde o účinek prohlášení konkurzu na probíhající soudní řízení v podobě jeho přerušení podle ustanovení § 14 odst. 1 písm. c) zákona č. 328/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o konkursu a vyrovnání“), ale o oprávnění zahájit řízení před soudem poté, co byl na majetek stěžovatele a) prohlášen konkurs. Podle závěru městského soudu toto oprávnění nepřísluší stěžovateli a) či jím zmocněnému zástupci, ale správci konkursní podstaty. Pokud jde o posouzení věcné aktivní legitimace k podání žaloby stěžovatelem b), je třeba podle městského soudu vzít v úvahu, že ani jedním z napadených správních rozhodnutí nebylo rozhodováno o právech a povinnostech stěžovatele b) a ve vztahu k jeho osobě nemá žádné z nich povahu meritorního rozhodnutí a nezakládá hmotněprávní účinky. Na tomto závěru nemění nic ani skutečnost, že stěžovatel b) je společníkem a statutárním orgánem stěžovatele a). Není tedy splněn předpoklad pro žalobní legitimaci, jak je uveden v ust. § 65 odst. 1 a 2 s. ř. s.

Proti tomuto usnesení podali stěžovatelé v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž se dovolávali důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a e) s. ř. s. Stěžovatelé uvedli, že jejich žaloba není v odůvodnění napadeného usnesení zcela přesně definována, neboť se domáhali zrušení nikoli dvou, ale tří rozhodnutí. Přezkumné řízení, jehož návrh je soudem odmítán, považují stěžovatelé za součást nedílného rozhodovacího procesu, nikoliv za samostatné soudní řízení, neboť od 11. 7. 1995 nebyla záležitost spravedlivě, včas, bez utrpění újmy, a vycházejíce ze spolehlivě zjištěného stavu věci náležitě vyřešena a rozhodnuta. Stěžovatelé jsou přesvědčeni, že rozhodovací správní proces, jehož součástí je žalobou navrhovaný soudní přezkum, se sám o sobě netýká majetku patřícího do podstaty, ani nespočívá s nakládáním s tímto majetkem. Stěžovatelé poukázali na to, že pokud by předmětné správní řízení spadalo pod režim zákona o konkursu a vyrovnání, mohl, a měl by, již Nejvyšší správní soud při prvním přezkoumávání poučit správní orgán, aby řízení přerušil a pokračoval až na návrh správce konkursní podstaty. Stěžovateli b), který je majoritním společníkem a statutárním zástupcem stěžovatele a), je nesprávným postupem a nezákonnými rozhodnutími ministerstva upíráno jeho právo pokojně užívat svůj majetek, podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost, získávat prostředky pro své životní potřeby prací a svobodně se sdružovat s jinými na ochranu svých hospodářských a sociálních zájmů. Odmítavým rozhodnutím soudu je mu odíráno právo na účinné právní prostředky nápravy. Stěžovatel b) je jediným se záležitostí od samého počátku seznámeným účastníkem, a protože se záležitost i jeho osobně dotýká, rozhodl se pro své účastenství v žalobě na soudní přezkum, kdy by stěžovateli a) mohla vzniknout nevratná a neodvratitelná újma neznalostí podrobností v záležitosti samé. Všechna tři napadená správní rozhodnutí směřovala proti stěžovateli a) a pokud soud dospěl k závěru, že stěžovatel a) není k podání žaloby věcně aktivně legitimován, pak měl napadená rozhodnutí zrušit pro jejich nicotnost, neboť byla vydána proti právnické osobě, která není ve věci aktivně legitimována. Z výše uvedených důvodů navrhli stěžovatelé, aby Nejvyšší správní soud usnesení městského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

Ministerstvo se ve vyjádření ke kasační stížnosti v celém rozsahu ztotožnilo s výrokem usnesení městského soudu. Městský soud podle ministerstva dospěl ke správnému závěru, že řízení ve věci udělení oprávnění k provádění technických prohlídek a měření emisí motorových vozidel patří mezi právní úkony potřebné k provozování podniku a že dnem

prohlášení konkursu na majetek stěžovatele a) přešlo oprávnění činit za úpadce právní úkony potřebné k provozování podniku na správce konkursní podstaty, tedy i oprávnění k podání žaloby ve věci žádosti o udělení oprávnění k STK. Vzhledem k tomu, že stěžovatel b) nikdy nebyl účastníkem předmětného správního řízení, a ani žádným z napadených správních rozhodnutí nebylo rozhodováno o jeho právech, právem chráněných zájmech či povinnostech, nebyl splněn předpoklad pro jeho aktivní žalobní legitimaci stanovený v § 65 odst. 1 a 2 s. ř. s. K námitce, že pokud dospěl městský soud k závěru o nedostatku aktivní věcné legitimace stěžovatele a), měl všechna tři rozhodnutí správních orgánů zrušit pro jejich nicotnost, ministerstvo uvedlo, že aktivně věcně legitimován k podání žaloby za stěžovatele a), na něhož byl prohlášen konkurs, jde-li o právní úkony související s provozováním podniku, není stěžovatel b) jako statutární orgán, nýbrž správce konkursní podstaty. Nedostatek aktivní věcné legitimace statutárního orgánu společnosti, vůči níž správní rozhodnutí směřuje, nemůže být v žádném případě sám o sobě důvodem nicotnosti správního rozhodnutí. Ministerstvo vzhledem k výše uvedenému navrhlo zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě podané kasační stížnosti napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnili stěžovatelé v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Stěžovatelé pokud jde o posouzení aktivní legitimace k podání žaloby stěžovatelem a) namítali, že ani rozhodovací správní proces ani žalobou navrhovaný soudní přezkum, se sám o sobě netýká majetku patřícího do podstaty a ani nesouvisí s nakládáním s tímto majetkem.

Stěžejní otázkou pro posouzení aktivní legitimace stěžovatele a) k podání žaloby po prohlášení konkurzu, jak na to důvodně stěžovatelé poukazují, je podle názoru Nejvyššího správního soudu, zda řízení o přezkoumání rozhodnutí vydaných v řízení o udělení oprávnění k provádění technických prohlídek a měření emisí silničních vozidel se týká majetku patřícího do konkursní podstaty stěžovatele a).

Podle ustanovení § 14 odst. 1 písm. a) zákona o konkursu a vyrovnání má prohlášení konkursu ten účinek, že oprávnění nakládat s majetkem podstaty přechází na správce a právní úkony úpadce, týkající se tohoto majetku, jsou vůči konkursním věřitelům neúčinné a podle písm. d) citovaného ustanovení řízení o nárocích, které se týká majetku patřícího do konkursní podstaty nebo které mají být uspokojeny z tohoto majetku, mohou být zahájena jen na návrh správce konkursní podstaty nebo proti tomuto správci.

Podle ustanovení § 14a odst. 1 citovaného zákona prohlášením konkursu přechází na správce konkursní podstaty oprávnění vykonávat práva a plnit povinnosti, které podle zákona a jiných právních předpisů jinak přísluší úpadci, jestliže souvisí s nakládáním s majetkem patřícím do podstaty. Správce je mimo jiné oprávněn a povinen rozhodovat o obchodních záležitostech podniku a činit za úpadce právní úkony potřebné k provozování podniku.

Úkolem správce konkursní podstaty je dosáhnout cíle konkursu, kterým je podle ust. § 2 odst. 3 zákona o konkursu a vyrovnání dosažení poměrného uspokojení věřitelů z majetku tvořícího konkursní podstatu za podmínek stanovených tímto zákonem. Veškerá jeho činnost proto musí směřovat ke splnění tohoto cíle. Úkolem správce konkursní podstaty není rozvíjet podnikatelskou činnost úpadce, např. žádat o oprávnění k provozování další

podnikatelské činnosti, a proto správce nemůže činit právní úkony související se správním nebo následným soudním řízením ve věci žádosti o udělení oprávnění k provádění technických prohlídek a měření emisí silničních vozidel.

Na druhé straně jsou po prohlášení konkurzu omezena úpadcova oprávnění týkající se jeho jmění patřícího do konkursní podstaty. Právně neúčinná je jeho činnost vztahující se k majetku, který tvoří konkursní podstatu. Nakládání s ostatním majetkem stojícím mimo konkursní podstatu, nebo právní úkony, které s majetkem vůbec nesouvisí, zůstávají v dispozici úpadce. Důvodem tohoto omezení je, aby bylo úpadci zabráněno poškozovat konkursní věřitele. V dané věci se však jedná o situaci, kdy právní úkony ve správním nebo soudním řízení vůbec nesouvisí s majetkem náležejícím do konkursní podstaty, protože rozhodnutí, ať už kladné nebo negativní týkající se žádosti o vydání oprávnění provádět technické prohlídky a měřit emise silničních vozidel, nijak nesouvisí s majetkem náležejícím do konkursní podstaty, a nemůže tak dojít žádným způsobem k poškození věřitelů.

Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že žaloba proti rozhodnutí správního orgánu v řízení ve věci žádosti o udělení oprávnění k provádění technických prohlídek a měření emisí silničních vozidel je právním úkonem, který je i po prohlášení konkurzu v dispozici úpadce. Městský soud tedy posoudil otázku aktivní legitimace stěžovatele a) v rozporu se zákonem.

Nejvyšší správní soud v návaznosti na tvrzení městského soudu, že jeho právní názor není v rozporu s právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v odůvodnění rozsudku ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001 - 47, kterým bylo na základě žaloby stěžovatele a) předchozí rozhodnutí ministerstva o zamítnutí odvolání proti zamítnutí žádosti o udělení oprávnění k provádění pravidelných technických prohlídek silničních vozidel zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení, poukazuje na to, že v tomto rozsudku je výslovně uvedeno, že se otázkou účinků prohlášení konkurzu Nejvyšší správní soud zabýval, a to zejména z pohledu ust. § 14 odst. 1 písm. c) a d) zákona o konkurzu a vyrovnání a dospěl k závěru, že napadené správní rozhodnutí nezasahuje do nároku, který se týká majetku patřícího do konkursní podstaty, a tudíž účinky konkurzu na řízení nedopadají. Nejvyšší správní soud se tedy v citovaném rozsudku zabýval veškerými možnými účinky prohlášení konkurzu na dané řízení a nikoli pouze účinkem v podobě jeho přerušování řízení podle § 14 odst. 1 písm. c) zákona o konkurzu a vyrovnání, jak uvedl městský soud. Právní názor, k němuž dospěl městský soud v napadeném usnesení, je tedy v rozporu s právním názorem vyjádřeným Nejvyšším správním soudem v citovaném rozsudku.

Stěžovatelé dále namítali, že napadeným usnesením městského soudu je stěžovateli b) odpíráno právo na účinné právní prostředky nápravy, tedy aby jeho záležitost byla spravedlivě a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem. Podle ust. § 65 odst. 1 s. ř. s. je k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu aktivně legitimován ten, kdo byl, alespoň podle svého tvrzení, zkrácen na svých právech, a to buď přímo, nebo v důsledku porušení svých procesních práv úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti. Podle odst. 2 citovaného ustanovení může žalobu podat také účastník řízení před správním orgánem, který není legitimován podle odst. 1, pokud tvrdí, že byl postupem správního orgánu zkrácen na svých právech, která mu přísluší, a to takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí. Napadeným rozhodnutím nedošlo k založení, změně, zrušení ani závaznému určení práv nebo povinností stěžovatele b) jako fyzické osoby a stěžovatel b) v tomto směru ani nic relevantního netvrdí, když pouze poukazuje na svou informovanost o věci. Na tomto

závěru nemůže nic změnit ani skutečnost, že stěžovatel b) je statutárním orgánem stěžovatele a). Podle názoru Nejvyššího správního soudu postupoval městský soud při posuzování aktivní legitimace stěžovatele b) k podání žaloby v souladu se zákonem a tato stížní námitka je tedy nedůvodná.

Námitka, že pokud městský soud dospěl k závěru, že stěžovatel a) není k podání žaloby aktivně legitimován, pak měl napadená rozhodnutí zrušit pro jejich nicotnost, také není nedůvodná. Dospěl-li městský soud k závěru, že stěžovatelé nejsou aktivně legitimováni k podání žaloby, a proto žalobu odmítl, nemůže se již zabývat meritem věci, a tedy ani posuzovat napadená rozhodnutí z jiných hledisek, byť by se jednalo o vady rozhodnutí, ke kterým musí soud přihlížet z úřední povinnosti (např. nicotnost rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s.).

Stěžovatelé také v úvodu kasační stížnosti upozornili na skutečnost, že se podanou žalobou domáhali zrušení tří správních rozhodnutí a nikoli dvou, jak v odůvodnění usnesení uvedl městský soud. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že se stěžovatelé domáhali přezkoumání dvou správních rozhodnutí ministerstva, tj. rozhodnutí, ve vztahu k nimž byly vyčerpány řádné opravné prostředky, a rozhodnutí správního orgánu I. stupně, u něhož je na úvaze soudu, zda jej také případně podle okolností zruší či nikoliv. Za této situace je obsáhlé upozornění v kasační stížnosti v tomto směru právně irelevantní.

Z důvodů výše uvedených Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.), v němž v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumá napadená správní rozhodnutí v mezích žalobních bodů.

Ve vztahu ke stěžovateli b) neshledal Nejvyšší správní soud nezákonnost napadeného usnesení, a proto kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl.

Ve věci rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Podle § 110 odst. 3 s. ř. s. je městský soud názorem vysloveným v tomto rozsudku vázán.

Podle § 110 odst. 2 s. ř. s. rozhodne městský soud v novém rozhodnutí i o nákladech řízení o kasační stížnosti.

Výrok o nepřiznání náhrady nákladů řízení stěžovateli b) se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s., když stěžovatel b) neměl ve věci úspěch.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. března 2007

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu